

14/08-26

UKA 2026 / 334

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaata siunissami pisortatigoortumik inuiattut erinarsuutissaa pillugu qanoq aalajangiisoqarsinnaaneranut periaatsinik assigiinngitsunik imalimmik aalajangiinissamut tunngavissiamik Naalakkersuisut suliaqarnissaat, kingusinnerpaamillu UKA 2027-mi Inatsisartunut saqqummiussinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissiami maanna aaqqissuussinerup ingerlatiinnarneqarsinnaanera, inuiattut erinarsuutit maanna atorpeqartut arlaata pisortatigoortumik toqqarneqarsinnaanera imaluunniit inuiattut erinarsuummik nutaamik pilersitsinissaq siunertaralugu suliaasap aallartinneqarsinnaanera qulaajarneqassapput. Aamma politikkikkut, eqqumiitsuliornikkut innuttaasullu peqataatinneqarnissaannut periarfissat nassuiarneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Tunngavilersuut:

Piffissaavoq maannaakkut Nunatta siunissami pisortatigoortumik inuiattut erinarsuutaa pillugu isummernissatsinnut.

Apeqquut Inatsisartuni 1979-imiit arlaleriarluni oqallisigineqartarsimavoq. Kingullermik UPA 2026-mi Atassummiit apeqquuteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq tunngavigalugu tamaani oqallisigaarput pissarsiaqarluarfigisatsinnik. Maannali suli pisortatigoortumik aalajangiisoqanngilaq erinarsuutit arlaat sorleq Nunatsinnut sinniisuussanersoq.

Ullumikkut “Nunarput utoqqarsuanngoravit” aamma “Nuna asiilasooq” tamarmik inuiattut erinarsuutit atorpeqartarput. Ilaasa siulleq orniginerusarpaat, allallu aappaa orniginerusutut aamma misigisarlugu. Tamanna pisortatigoortumik aaqqissuussinerni, timersornermi nunanullu allanut Nunarput sinnerlugu peqataasarnermi erinarsuut sorleq atorpeqassanersoq aalajangiinnartoqarsinnaavoq.

Inuiattut erinarsuut inuiaqatigiittut ataatsimoorfigisinnaasariaqarparput. Erinarsuut Nunatta iluani ataatsimoortitsisinnaasariaqarpoq nunanullu allanut Nunarput sinnerlugu ersarissumik sinniisuussalluni.

“Nunarput utoqqarsuanngoravit” Henrik Lundimit taalliaavoq. Aallaqqaammut Sverigep inuiattut erinarsuutaata “Du gamla, du fria”-p¹ erinaanut erinarsorneqartarsimavoq. Kingorna Jonathan Petersenip erinaa ullumikkut atorpeqartoq pilersippaa.

“Nuna asiilasooq” Jonathan Petersenimit taalliarineqarlunilu erinarsuusiorneqarpoq. Taallaq aallaqqaammut Danmarkip inuiattut erinarsuutaata “Der er et yndigt land”-ip² erinaanut erinarsorneqarsinnaalluni ilusilersorneqarsimavoq, kingorna Jonathan Petersenip erinarsuutip nammineq erinaa pilersippaa.

Erinarsuutit marluullutik Nunatta kulturikkut oqaluttuarisaaneranut pingaaruteqarput. Henrik Lundip Jonathan Petersenillu suliaat ataqqillugit eriagisariaqarpavut. Inuiattulli erinarsuutip siunissaa pillugu oqallinneq taakkua suliaannik nikanarsaanerunngilaq. Oqaluttuarisaanermik ataqqinninneq siunissaaq pillugu isummersinnaanitsinnut akornutaassanngilaq.

¹ Naalakkersuisut, UPA 2026/120-imut akissuteqaat, naqqiut 15. maaji 2026-imeersoq, qupp. 1.

² Mads Lidegaard, “Nuna Asiilasooq”, Højskolesangbogen – Sanghåndbogen online, Højskoleforeningen, nittartagaq takuneqarpoq 6. august 2026.

Atassut isumaqarpoq inuiattut erinarsuummik nutaamik, nammineq pilersitamik, suliaqarnissamut periarfissaq pimoorullugu misissorneqartariaqartoq. Tamanna oqaatigissallugu kanngusuutissaqanngilagut. Erinarsuutip nutaap ullutsinni Nunarput, ataatsimoornerput siunissamullu anguniakkavut ersersitsisinnaavai.

Inuiattulli erinarsuut partiimit ataatsimit kisimi aalajangiiffigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumik siunnersuummi inuiattut erinarsuutit maanna atorneqartut atorunnaarsinneqarnissaat imaluunniit erinarsuut aalajangersimasoq toqqarneqarnissaa siumungaaq aalajangiiffigineqanngilaq.

Siunnersuutip siunertaraa Naalakkersuisut periarfissanik assigiinngitsunik qulaajaassasut, Inatsisartullu kingorna naammattumik tunngaveqarlutik aalajangiisinnaassasut.

Siunnersuutip oqaasertaani pissutsit toqqaannartumik taaneqartut saniatigut aalajangiinissamut tunngavissiami periarfissat uku assersuutigalugu aamma qulaajarneqarsinnaapput:

- Eqqumiitsuliortut kulturimillu suliallit ilisimasaqartut peqataatinneqarnissaat.
- Eqqumiitsuliornermik unammisitsineq ingerlanneqassanersoq imaluunniit ataatsimiititaliaq pilersinneqassanersoq.
- Innuttaasut tusarniaavigineqassanersut imaluunniit allatigut peqataatinneqassanersut.

Periarfissat taakku siumungaaq toqqarneqanngillat. Naalakkersuisut aamma periarfissanik allanik naleqquttunik saqqummiussisinnaassaput.

Atassut namminerisaminik isumaqarpoq, partiilli allat innuttaasullu suleqatiginissaannut ammalluni. Anguniagarput tassaavoq erinarsuummik ataatsimoorussinnaasatsinnik aammalu Nunatsinnut ataqinartumik sinniisuusinnaasumik aalajangiinissamut aqutissiuussinissaq.

Aningaasatigut ingerlatsinikkullu pisortanut kingunerisassai:

Naalakkersuisut aalajangiinissamut tunngavissiamik suliaqarnerat AC-fuldmægtigip ukiumut ataatsip sulineratut annertutigisumik, 500.000 kr.-inik naleqassasoq missingerneqarpoq.

Aammattaaq aalajangiinissamut tunngavissiami periaatsit ataasiakkaat aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisinnaasaasa, ilaatigut ataatsimiititaliamik pilersitsinerup, eqqumiitsuliornermik unammisitsinerup imaluunniit innuttaasut allatigut peqataatinneqarnerisa, nassuiarneqarnissaat naleqqutissaaq.

Namminersortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.